

WYDARZENIA

Symposium o „Sołdku”

Kpt. ż.w. Wiktor Czapp wręczył dyrektorowi CMM odlew medalu upamiętniającego 1000. rejs „Sołdka”. Fot. Kinga Krause

Mińło już 25 lat od przekazania CMM statku-symbolu: parowca „Sołdek”. 6 listopada, w rocznicę jego wodowania, zorganizowane zostało sympozjum, w całości poświęcone zagadnieniom związanym z historią, dniem dzisiejszym i przyszłością tej jednostki. Sympozjum zebrało liczne grono uczestników, wśród których znaleźli się m.in. jego współorganizatorzy z Towarzystwa Przyjaciół „Sołdka” z prezesem, prof. Bolesławem Mazurkiewiczem na czele, prezes Szczecińskiego Klubu Kapitanów Żeglugi Wielkiej kpt. ż.w. Wiktor Czapp oraz pan wicewojewoda pomorski Piotr Karczewski. Dzięki wspomnieniom obecni byli też: prof. Jerzy Doerffer – nadzorujący budowę statku w Stoczni Gdańskiej, a później inicjator i realizator idei zachowania go dla przyszłych pokoleń, Stanisław Sołdek – budowniczy i patron statku oraz Ignacy Sienicki – nadzorujący remont i przebudowę jednostki na statek-muzeum, autor opracowania *Dzieje statku-muzeum „Sołdek”*. W ośmiu referatach zaprezentowano: dzieje budowy „Sołdka” i sylwetki jego budowniczych (Witold Kuszewski), źródła do dziejów statku znajdujące się w Archiwum Państwowym w Gdańsku (Piotr Wierzbicki), zestawienie rejsów „Sołdka” i nazwisk jego kapitanów, na podstawie archiwaliów z Działu Dokumentacji Naukowej CMM (Maria Węgrocka i Radosław Juściński), historię jednostki jako statku-muzeum (Jerzy Litwin), specyfikę remontu statku muzealnego, wymagającego używania dawnych technologii (Franciszek Magnowski), analizę budowy kadłuba „Sołdka” na podstawie najnowszych osiągnięć hydromechaniki (Paweł Hoffman), rolę statku jako inspiracji malarzy i miejsca dla przedstawień teatralnych (Liliana Giełdon i Monika Jankiewicz-Brzostowska) oraz plany związane ze statkiem-muzeum (Bolesław Mazurkiewicz). Referaty zostaną opublikowane w pierwszym tomie planowanej przez CMM nowej serii wydawniczej.

Uroczyste przekazanie darów

6 listopada, w siedzibie Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie, w obecności wiceministra kultury i dziedzictwa narodowego Tomasza Mertzy, brytyjska muzeolog polskiego pochodzenia pani Barbara Woroncow uroczystie przekazała dokumenty i inne pamiątki stanowiące spuściznę po jej ojcu i dziadku. Beneficjentami zostały dwie instytucje: Archiwum Akt Nowych w Warszawie oraz CMM. Archiwum otrzymało spuściznę po Janie Kwapińskim, wicepremierze RP na wychodźstwie, a CMM – spuściznę po drze Aleksandrze Woroncowie, lotniku Dywizjonu 304, współpracującym z Admiralicją Brytyjską. Do zbiorów CMM trafiły również pamiątki po Janie Kwapińskim. W uroczystości ze strony Muzeum wzięła udział pani wicedyrektor Maria Dyrka oraz przedstawiciele Działu Historii Żeglugi – Elżbieta Wróblewska i Patryk Klein, którzy przygotowali okolicznościową ekspozycję darów pozyskanych do swojej kolekcji.

Nowa Rada Muzeum

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego decyzją z dnia 9 listopada powołał skład Rady Muzeum przy CMM na trzecią kadencję. W latach 2006–2010 Radę, która zgodnie z Ustawą o muzeach będzie nadzorować działalność CMM, tworzyć będą: prof. dr hab. Józef Borzyszkowski, prof. dr hab. kpt. ż.w. Daniel Duda, prof. dr hab. inż. Marek Dzida, kmdr por. dr Sławomir Kudela, Grzegorz Landowski, kontradm. Stanisław Lisak, prof. dr hab. Bolesław Mazurkiewicz, prof. dr hab. Jerzy Młynarczyk, prof. dr hab. Mieczysław Nurek, Ewa Różańska, dr Fryderyk Tomala i Władysław Zawistowski.

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Edukacja dorosłych w muzeach

Związek Muzeów Holenderskich zorganizował na przełomie października i listopada tygodniowy kurs szkoleniowy z zakresu metod i form pracy edukacyjnej z dorosłymi w muzeach. Obejmował on podstawy teoretyczne (ze szczególnym uwzględnieniem teorii nauczania Davida A. Kolba), prezentację praktyki w muzeach holenderskich oraz ćwiczenia warsztatowe. W kursie, finansowanym z funduszy unijnych w ramach programu Socrates Grudtvig 3, wzięło udział 30 osób z 11 krajów, a wśród nich pani Krystyna Stubińska, kierownik Działu Edukacji CMM.

Prezentacja Działu Edukacji w Barcelonie

Na zaproszenie organizatorów Bałtyckiego Festiwalu Nauki Dział Edukacji CMM miał okazję zaprezentować swoje metody pracy z dziećmi i młodzieżą w trakcie Katalońskiego Tygodnia Nauki w Barcelonie. Od 11 do 19 listopada panie Monika Golenko i Agnieszka Piórkowska przeprowadzały zajęcia, w których brały udział grupy szkolne i rodziny. Uczestnicy zajęć poszukiwali zabytków w specjalnej piaskownicy archeologicznej, a następnie opisywali je, wypełniając kwestionariusz, przygotowany w języku katalońskim i angielskim, przeprowadzali też eksperyment pokazujący specyfikę zachowania w wodzie dzwonu nurkowego. Nasze delegatki ponadto zwiedzały barcelońskie muzea i spotkały się z pracownikami Działu Edukacji tamtejszego Muzeum Morskiego.

Warsztaty archeologiczne dla uczestników prezentacji CMM w Barcelonie. Fot. Monika Golenko

Współpraca państw nadbałtyckich

W listopadzie, w ramach programu Wspólne Dziedzictwo Kulturowe Krajów Nadbałtyckich, odbyły się spotkania dwóch grup roboczych, w których ze strony polskiej uczestniczy CMM. Grupa robocza ds. podwodnego dziedzictwa archeologicznego – tu CMM reprezentuje pani Iwona Pomian, kierownik Działu Badań Podwodnych – zebrała się 18 listopada w Szlezwiku, aby omówić stan zaawansowania projektów z zakresu archeologii podwodnej realizowanych przez państwa nadbałtyckie. Debatowano między innymi nad zawartością merytoryczną wystawy posterowej o projekcie Rutilus, która ma być gotowa na III Forum Bałtyckiego Dziedzictwa Kulturowego w Wilnie, we wrześniu 2007 roku. Ustalono, że wystawa zaprezentuje najciekawsze stanowiska podwodne i formy ich ochrony, centra archeologii podwodnej na Bałtyku, współpracę z amatorami nurkowania i tzw. turystykę wrakową. Podniesiono też kwestię konieczności ustalenia zasad wprowadzania ekip filmowych na niemieckie wraki-cmentarzyska z końca II wojny światowej.

Natomiast 17-18 listopada w Kilonii odbyło się spotkanie grupy roboczej ds. dziedzictwa nadmorskiego, poświęcone wystawie posterowej o historycznych portach, która ma być przygotowana na III Forum w Wilnie. Przedstawiciele CMM – panowie Robert Domżał i Radosław Paternoga – przygotowali propozycje zdjęciowe i merytoryczne, przedstawiające różne aspekty działania portów w Polsce na przestrzeni dziejów. Uczestnicy spotkania mieli również okazję odwiedzić port w Kilonii oraz tamtejsze Muzeum Morskie.

WIZYTY

Ślady Czarnych Stóp

Fundacja Sat Okha – zmarłego przed trzema laty pisarza Stanisława Supłatowicza, gdańszczanina z wyboru, była współorganizatorem wizyty na Pomorzu grupy Indian związanych z Frank's Landing Indian Community z okolic Seattle w USA. Społeczność ta stała się znana w latach 1970., kiedy to udało jej się wywalczyć prawo wolnego połowu ryb na rzece Nisqually i w wodach północnego Pacyfiku. Piętnastu Indian Nisqually i trzech z plemienia Blackfeet przyjechało w związku z projektem utworzenia w Gdańsku Europejskiego Centrum Edukacji i Kultur Indian Północnoamerykańskich oraz promocji polskiej historii i kultury na indiańskich uczelniach wyższych. Jednym z pierwszych punktów programu ich pobytu była wizyta w CMM. 18 listopada, oprowadzani przez panią Jadwigę Klim, zwiedzili Żuraw wraz z ekspozycją ukazującą dawny port gdański oraz statek-muzeum „Sołdek”, natomiast 20 listopada Muzeum Rybołówstwa – oddział CMM w Helu.

PROJEKTY

Nowe budynki muzealne

Studenci V roku Zakładu Historii Architektury i Konserwacji Zabytków Politechniki Gdańskiej przygotowali projekty siedzib dla dwóch oddziałów CMM: najmłodszego – Muzeum Zalewu Wiślanego w Kątach Rybackich oraz planowanego – Muzeum Rybołówstwa Morskiego i Archeologii Podwodnej we Władysławowie. Prace uwzględniają charakter miejsca, w którym powstaną muzea oraz tematykę zbiorów w nich ekspozycyjnych, a czasem także już istniejące budynki. Prezentacja projektów odbyła się w CMM, w obecności władz zainteresowanych gmin; chociaż są to tylko prace zaliczeniowe, a nie projekty docelowe, to niektóre rozwiązania są bardzo interesujące i posłużą przy opracowywaniu ostatecznej koncepcji architektonicznej budynków.

Pomnik na Ołowiance

Rozpoczęły się prace przy wznoszeniu pomnika „Tym, którzy nie wrócili z morza” przy Spichlerzach CMM na Ołowiance. Będzie go tworzyć, zgodnie z projektem prof. Sławoja Ostrowskiego, blok granitu i kotwica pomocnicza z promu pasażerskiego „Jan Heweliusz”. Prace finansowane są z budżetu Miasta Gdańska na wniosek prezydenta Pawła Adamowicza, który zaakceptował pomysł dyrektora CMM dra Jerzego Litwina uczczenia pamięci ofiar morskiego żywiołu. Uroczyste odsłonięcie pomnika planowane jest na 14 stycznia 2007 roku, w 14. rocznicę zatonięcia promu.

Muzeum Wisły w Tczewie

W szybkim tempie prowadzone są prace przy przebudowie XIX-wiecznego budynku pofabrycznego w Tczewie, siedziby oddziału CMM – Muzeum Wisły. Szczególnie okazałe prezentują się nowe elewacje. Duży postęp prac budowlanych pozwala wierzyć, że zakończą się one zgodnie z planem, jeszcze w tym roku. Przebudowa odbywa się w ramach projektu „Centrum wystawienniczo-regionalne dolnej Wisły w Tczewie” i jest współfinansowana z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

PROMOCJA

Tango na wodzie

Rekordową widownię zgromadził ostatni koncert z cyklu „Muzyka na wodzie”, który odbył się 10 listopada. Aż 250 osób przyszło posłuchać argentyńskich tang w wykonaniu kwartetu „Los Perros del Tango” w składzie: Marcin Krzyżanowski – akordeon, Michał Patroń – skrzypce, Paweł Poterewicz – fortepian i Sebastian Wyszyński – kontrabas. Koncert zorganizowany został przez Dział Marketingu CMM, we współpracy z Biurem Promocji MW.

Z udziałem „Sołdka”

Statek-muzeum „Sołdek” coraz częściej staje się obiektem zainteresowania producentów filmowych, poszukujących pełnomorskiej jednostki do zdjęć plenerowych. I tak trójmiejska agencja reklamy Nordfilm, realizując telewizyjny film dokumentalny o generale Erwinie Rommlu i jego Afrika Korps, właśnie przy „Sołdku” sfilmowała scenę ładowania na statek wojskowej ciężarówki. „Sołdek” gra także główną rolę w pokazywanym ostatnio w TV filmie reklamującym jednego z producentów kawy.

Taka scena mogła zdarzyć się tylko w filmie: „Sołdek” i żołnierze Afrika Korps. Fot. Kinga Krause